Додаток до листа
Міністерства освіти і науки України
від _____ № _____

Комунікаційна пам'ятка
до Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства»

17 грудня 1999 року Генеральна Асамблея ООН оголосила 25 листопада Міжнародним днем боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок. Цього само дня стартує міжнародна акція «16 днів проти насильства», яку щорічно проводять з 25 листопада по 10 грудня.

Тисячі громадян та сотні державних і громадських організацій з більш ніж 100 країн світу активізують свої зусилля заради спільної мети: збільшити розуміння та обізнаність про всі форми насильства в суспільстві, нагадати людям про те, що насильству немає виправдання, а також створити в конкретному регіоні соціальний простір, вільний від насильства.

У світі постійно відбуваються війни, напади, дискримінація, приниження. Варто наголосити, що від початку повномасштабної збройної агресії росії проти України українці зіткнулися із безпрецедентним рівнем насильства, пов’язаного з війною.

Дати початку та завершення Всеукраїнської акції вибрані не випадково. Вони створюють символічний ланцюжок, поєднуючи заходи проти насильства стосовно жінок та дії щодо захисту прав людини, підкреслюючи, що будь-які прояви насильства над людиною, незалежно від її статі, є порушенням прав людини.

Шістнадцятиденний період акції охоплює такі важливі дати:

- 25 листопада – Міжнародний день боротьби з насильством щодо жінок;
- 1 грудня – Всесвітній день боротьби зі СНІДом;
- 2 грудня – Міжнародний день боротьби з рабством;
- 3 грудня – Міжнародний день людей з інвалідністю;
- 5 грудня – Міжнародний день волонтера;
- 6 грудня – Ушанування пам’яті студенток, розстріляних у Монреалі;
- 9 грудня – Міжнародний день боротьби з корупцією;
- 10 грудня – Міжнародний день прав людини.

На знак підтримки люди в усьому світі пов’язують помаранчевою стрічкою свій одяг. Це офіційний колір протидії насильству, що символізує безпечне та вільне майбутнє.

Законодавством України передбачені заходи з протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства.

В Україні діє Закон «Про запобігання та протидію домашньому насильству», і з початку 2019 року домашнє насильство в нашій країні вважають кримінальним злочином.

Важливим у цій сфері є ухвалення в 2020 році Указу Президента України «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства». Одним із інструментів його реалізації є Державна соціальна програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2021 року № 145.

У вересні 2020 року Україна отримала офіційний статус учасниці «Партнерства Біарріц» – міжнародної ініціативи рівних прав і можливостей для всіх.

Метою партнерства є консолідація зусиль міжнародної спільноти та посилення відповідальності задля досягнення рівності жінок і чоловіків.

У закладах освіти України під час Всеукраїнської акції для учасників освітнього процесу проводиться інформаційно-просвітницька робота, спрямована на запобігання та протидію насильству, булінгу. Це, наприклад:

- тренінги «Запобігання та протидія домашньому насильству. Діяльність закладу освіти в умовах війни», «Запобігання та протидія торгівлі людьми в умовах війни», «Як навчити дітей безпеці в інтернеті» тощо;
- заняття для учнів та учениць «Протидія та реагування на випадки насильства над дітьми в умовах дистанційного навчання в період війни», «Запобігання та протидія торгівлі людьми в умовах війни», «Як упоратися з булінгом», «Правила безпечної поведінки в мережі «Інтернет», «СНІД – загроза людства!» тощо;
- вебінари «Запобігання та протидія булінгу»;
- складання порад «Як допомогти дітям упоратися з насильством, булінгом»;
- перегляд відео, презентацій «Булінг в школі. Як його розпізнати», «Кібербулінг або агресія в інтернеті: Способи розпізнання і захист дитини»;
- перегляд відеороликів «Нік Вуйчич про булінг у школі», «Булінг у школі та як з ним боротися – говоримо з Уповноваженим Президента України», «Зупиніться!!! Моя історія про булінг і кібербулінг»;
- конкурс плакатів з фото та малюнками «Безпека освітнього середовища»;

- виготовлення та розповсюдження буклетів «Молодь за здоровий спосіб життя»;
- флешмоб «Стоп булінг – безпека, щасливе життя!»;
- акція-заклик «Серденько доброти»;
- створення соціального відео «Безпека в закладі освіти це…»;
- тематичні батьківські зустрічі «Протидія цькуванню в учнівському колективі» тощо.

Наявні стенди з інформацією про недопущення торгівлі людьми, жорстокості, насильства та про відповідальність за вчинення правопорушень, з номерами телефонів «гарячих ліній» відповідальних органів і служб у справах дітей, куди, у разі необхідності, зможе звернутися учасник освітнього процесу. При закладах освіти створені консультативні пункти «Скринька довіри».

Отримати консультацію щодо ситуації насильства, подальших кроків, а також контакти пунктів отримання допомоги можна за телефонами «гарячих ліній»:

- 15-47 – (державна установа «Урядовий контактний центр»), цілодобова та безкоштовна «гаряча лінія» з протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей;
- 0 800 500 335 або на короткий номер 116 123 (громадська організація «Ла Страда Україна») «гаряча лінія» з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації;
- 0 800 213 103 контактний Центр системи безоплатної правової допомоги;
- 0 800 500 225 або на короткий номер 116 111 (громадська організація «Ла Страда Україна») національна «гаряча лінія» для дітей та молоді.

«16 днів проти насильства» – це нагода ще раз нагадати громадськості про існування цих проблем у суспільстві, підвищити рівень обізнаності людей щодо усіх форм насильства, продовжити процес створення недискримінаційного простору для життя, розвитку і професійного зростання кожної людини.

Подібні масштабні проблеми можна подолати лише забезпечивши комплексний підхід до їх вирішення: запобігаючи наступним випадкам насильства, притягуючи до відповідальності кривдників та надаючи якісну кваліфіковану допомогу тим, хто її потребує.